

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MARIJAMPOLĖS PATAISOS NAMUS, LAISVĖS ATĖMIMO VIETŲ LIGONINĖ

2020 m. spalio 20 d. Nr. 4D-2020/1-231
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Marijampolės pataisos namų (toliau vadinama ir – Marijampolės PN) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai pateikus atsakymus į Pareiškėjo skundus ir nesuteikus prašomos informacijos.

2. Skunde nurodoma:

2.1. „2020-01-17 savo prašyme kreipiausi į Kybartų pataisos namų vadovybę, kad ši man suteiktų galimybę pokalbiui su juriste, tačiau gavau atsakymą, kad ši paslauga man nebus suteikta Kybartų PN raštas 2020-02-06 Nr. 20/07-166, dėl kokių priežasčių nėra suteikiama man juristo paslaugų konsultacija?“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „2020-01-21 kreipiausi savo prašymu į Kybartų pataisos namų med. dalies gydytoją, kad šis man suteiktų leidimą KTP būnant turėti čiužinį-matrasą, patalynę, kadangi Alytaus PN gydytojas man buvo davęs leidimą neribotam laikui, tol kol būsiu KTP turėti ištisą parą matrasą-čiužinį, patalynę, prie savo prašymo pridėjau Kauno klinikų išrašą dėl stuburo išvaržos operacijos, taipogi pridėjau Alytaus PN gydytojo leidimą. [...] Gautas atsakymas į mano prašymą mane šokiravo. Gavau atsakymą 2020-02-04 Nr. 7-120 [...]“;

2.3. „Daug kartų kreipiausi savais prašymais į Kybartų pataisos namų vadovybę, kad ši man išduotų naujas Vidaus tvarkos taisykles 2020 m. Tačiau man buvo išduoti tik keli lapai iš jų. [...] nesuprantu, kodėl neišduodamos visos pilnos Vidaus tvarkos taisyklės.“

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2020 vasario 28 d. raštu Nr. 4D-2020/1-231/3D-559 kreipėsi į Marijampolės PN, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2020 m. kovo 17 d. Seimo kontrolierius gavo 2020 m. kovo 17 d. Marijampolės PN atsakymą Nr. 9/07-3818.

Pateiktame atsakyme ir papildomuose dokumentuose nurodoma:

4.1. „Pareiškėjas kreipėsi į Marijampolės PN administraciją dėl susitikimo su įstaigos

juriste. Pareiškėjui buvo atsakyta raštiškai ir nurodyta, jog nė viename teisės akte nėra numatyta tokia nuteistųjų teisė. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog Marijampolės PN teisininkės pareigybės aprašyme yra numatyta skirti konsultaciją teisiniais klausimais įstaigos darbuotojams, bet ne nuteistiesiems. Nepaisant to, Pareiškėjui buvo pasiūlyta rūpimą klausimą Marijampolės pataisos įstaigos Veiklos organizavimo skyriaus teisininkei suformuluoti raštu. Tačiau Pareiškėjas šiuo pasiūlymu nepasinaudojo.“

4.2. „Pažymėtina, jog, vadovaujantis Pataisos įstaigų Vidaus tvarkos taisyklėmis, patalynė į kamerų tipo patalpas perkeltiems nuteistiesiems išduodama tik dienotvarkėje nustatytam miego laikui. Todėl, Pareiškėjui atliekant nuobaudą kamerų tipo patalpose, patalynė buvo išduodama tik dienotvarkėje nustatytam miego laikui. Pareiškėjas dėl visą parą į kamerų tipo patalpas išduodamo minkštojo inventoriaus kreipėsi į pataisos įstaigą pateikdamas skundą Nr. 49/07-1678, tačiau Laisvės atėmimo vietų ligoninės medikai, atsižvelgę į X sveikatos būklę, nusprendė jam neišduoti minkštojo inventoriaus visos paros laikotarpiu.“

4.3. „Pareiškėjas 2020-01-29 kreipėsi į Marijampolės PN administraciją, prašydamas išduoti jam naujas Pataisos įstaigų Vidaus tvarkos taisykles su pakeitimais. 2020-02-06 Pareiškėjas gavo Vidaus tvarkos taisykles, tai patvirtina jo parašas ant prašymo.“

5. Seimo kontrolierius 2019 m. gegužės 28 d. raštu Nr. 4D-2020/1-231/3D-1532 kreipėsi į Laisvės atėmimo vietų ligoninę (toliau vadinama ir – LAVL), prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2020 m. birželio 3d. Seimo kontrolierius gavo 2020 m. birželio 3 d. LAVL atsakymą Nr. S-1847.

Pateiktame atsakyme ir papildomuose dokumentuose nurodoma:

„Pareiškėjo 2020-01-02 prašymas Nr. 49/071134-15 buvo perduotas LAVL Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus, veiklos adresu Marijampolės pataisos namai, sveikatos priežiūros administratoriui. LAVL direktorius 2020-02-04 raštu Nr. 7-120 „Dėl atsakymo į prašymą“ pateikė atsakymą Pareiškėjui.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Europos Tarybos Ministrų Komiteto 2006 m. sausio 11 d. priimtų rekomendacijų šalims narėms Nr. (2006)2 „Dėl Europos kalinimo taisyklių“:

6.1. *40.3 punktas* – „Visi kaliniai turi turėti galimybę naudotis medicinos paslaugomis, kurios teikiamos šalyje, ir negali būti diskriminacijos teisinės padėties pagrindu.“

7. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau vadinamas ir – BVK)

11 straipsnis. Bendrosios nuteistųjų teisės – „1. Nuteistieji turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka: 1) gauti rašytinę informaciją apie bausmės atlikimo tvarką ir sąlygas, savo teises bei pareigas. Šią informaciją bausmės vykdymo institucija pateikia lietuvių kalba arba nuteistojo gimtąja kalba, arba ta kalba, kurią nuteistasis supranta; [...]“;

183 straipsnis. Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. [...]“

8. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau vadinama ir – Taisyklės), patvirtintose Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, nustatyta:

„25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytą terminų.

[...]

33. Atsakymas į prašymus, siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, turi būti pasirašytas institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu, arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, išskyrus atvejus, kai atsakoma į Taisyklių 20 punkte nustatytu atveju institucijoje neregistruotus prašymus.

[...]

35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

[...]

37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos.

38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia.“

9. Pirminio lygio ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo laisvės atėmimo vietų ligoninėje tvarkos aprašo, patvirtinto Kalėjų departamento direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-250:

1 punktas – „Pirminio lygio ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos Laisvės atėmimo vietų ligoninėje (toliau – Ligoninė) teikiamos Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriuje (toliau – PASPS) pagal veiklos adresus, nurodytus Ligoninės licencijoje“;

2 punktas – „Ligoninės PASPS vadovauja ir jo darbą organizuoja PASPS vedėjas – asmens sveikatos priežiūros specialistas, turintis gydytojo ar slaugytojo profesinę kvalifikaciją, o PASPS padalinio pagal veiklos adresą – sveikatos priežiūros administratorius – asmens sveikatos priežiūros specialistas, turintis gydytojo arba slaugytojo profesinę kvalifikaciją.“

Lietuvos Respublikos teismų praktika

10. Vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama ir – LVAT):

10.1. 2014-04-09 aprobuotame Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, nagrinėjant bylas dėl bausmių vykdymo ir kardomojo suėmimo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų viešojo administravimo srityje, apibendrinime yra nurodęs:

„Šio teisinio reguliavimo kontekste teisėjų kolegija pažymėjo, kad Pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Viešojo administravimo įstatymo³ str. 1 p.) (2012 m. gruodžio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁸²²-3206/2012). Laisvės atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai, kurie, be kita ko, atitiktų Viešojo administravimo įstatymo⁸ straipsnyje numatytus reikalavimus (2011 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-2876/2011)“;

10.2. 2009-04-02 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A756-422/2009, yra nurodęs:

„[...] viešojo administravimo institucijos priimamiems sprendimams (individualiems administraciniams aktams) keliami Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje įtvirtinti reikalavimai. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis sprendimas turi būti pagrįstas nustatytais faktais ir teisės aktų normomis, o 2 dalyje nurodyta, kad sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos bei nurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Šios nuostatos reiškia, kad akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.“

Tyrimo išvados

11. Atsižvelgiant į Skunde išdėstytas aplinkybes, išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

11.1. dėl Marijampolės PN pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi;

11.2. dėl LAVL pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo prašymą.

Dėl Marijampolės PN pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi

12. Skunde Pareiškėjas rašė, kad kreipėsi į Marijampolės PN su prašymais dėl susitikimo su Marijampolės PN juriste, dėl leidimo kamerų tipo patalpose nuolat turėti čiužinį bei dėl Pataisos namų vidaus tvarkos taisyklių kopijos gavimo, tačiau Marijampolės PN administracija pateikė netinkamus atsakymus į jo prašymus, nesuteikė prašomos informacijos.

13. Marijampolės PN, kaip viešojo administravimo subjektas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų.

Asmenų skundų ir prašymų nagrinėjimą viešojo administravimo subjektuose (institucijose) reglamentuoja Taisyklės. Vadovaujantis jų nuostatomis, institucija (taip pat ir Marijampolės PN)

asmens prašymą turi išnagrinėti per dvidešimties darbo dienų terminą, o rengdama pareiškėjui atsakymą, kuriuo atsisakoma suteikti prašomą administracinę paslaugą, taip pat turi nurodyti ir atsisakymo priežastis bei informuoti apie tokio atsakymo apskundimo tvarką (šios pažymos 8 punktas).

14. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2020-01-17 prašymu (reg. Nr. 49/07KB6-6S) kreipėsi į Marijampolės PN administraciją norėdamas susitikti su Marijampolės PN teisininke; susitikimo tikslas prašyme nenurodytas.

Marijampolės PN administracija 2020-02-06 pateikė atsakymą, rašto Nr. 20/07-166; Pareiškėjui nebuvo suteikta galimybė susitikti su Marijampolės PN teisininke, paaiškintos priežastys, taip pat Pareiškėjui pasiūlyta rūpimą klausimą teisininkei pateikti raštu. Atsakyme nurodyta ir rašto apskundimo tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kad prašyme dėl susitikimo su teisininke tikslo Pareiškėjas nenurodė, Marijampolės PN administracijai nekilo pozityvios pareigos Pareiškėjui nei paaiškinti pirminės teisinės pagalbos teikimo tvarką, nei teikti jam kitą rašytinę informaciją apie bausmės atlikimo tvarką ir sąlygas, jo teises bei pareigas, kaip tai nustato bausmių vykdymą reglamentuojantys teisės aktai.

Dėl pirmiau nurodytų aplinkybių konstatuotina, jog Pareiškėjui į 2020-01-17 prašymą buvo atsakyta tinkamai ir per Taisyklėse nustatytą 20 darbo dienų terminą.

15. 2020-01-29 Pareiškėjas pateikė Marijampolės PN prašymą išduoti naujų Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių kopiją. Skunde Seimo kontrolieriui nurodė, kad Marijampolės PN administracija nepateikė prašomos informacijos, jam išdavė tik kelis prašytų taisyklių lapus.

16. Bausmių vykdymo reglamentavimas nustato pataisos namams pareigos teikti nuteistiesiems rašytinę informaciją apie bausmės atlikimo tvarką ir sąlygas, jų teises bei pareigas (šios pažymos 7 punktas).

Marijampolės PN yra kartu ir viešojo administravimo subjektas, todėl, nagrinėdami pareiškėjų prašymus / skundus, be specialiųjų teisės aktų nuostatų, savo veikloje privalo laikytis ir kitų viešojo administravimo srityje taikomų teisės aktų, įskaitant ir Taisyklių, nuostatų.

Į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. Be to, Taisyklėse numatyta, kad prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos, atsakymas į prašymą parengiamas atsižvelgiant į jo turinį.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad, Pareiškėjui 2020-01-29 prašymu Nr. 49/07KB6-155 kreipusis į Marijampolės PN administraciją dėl Pataisos namų vidaus tvarkos taisyklių kopijos išdavimo, taisyklių kopija jam buvo išduota 2020-02-06, tai savo parašu ant prašymo patvirtino pats Pareiškėjas, jokių pastabų dėl gautos kopijos Pareiškėjas nenurodė. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad Skunde nurodytos aplinkybės, jog buvo išduotos ne visų Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių lapų kopijos, tyrimo metu nebuvo patvirtintos.

17. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, Pareiškėjo Skundo dalis dėl Marijampolės PN administracijos veiksmų, galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis, atmetina.

Dėl LAVL pareigūnų veiksmų (neveikimo)

galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo prašymą

18. Pareiškėjas Skunde nurodė, kad 2020-01-02 prašymu kreipėsi į Marijampolės PN administraciją, kad jam būtų išduotas leidimas kamerų tipo patalpoje nuolat turėti čiužinį. Kartu su prašymu pateikė ir Alytaus pataisos namų gydytojo leidimą nuolat turėti kamerų tipo patalpose čiužinį bei Kauno medicinos universiteto klinikų išrašą iš ligos istorijos.

19. LAVL, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų, išsamumo principo, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; atsakymas pareiškėjui turi būti pateiktas per teisės aktuose nustatytus terminus.

Pažymėtina, kad LAVL pareiškėjų prašymus turi nagrinėti vadovaudamasi Taisyklių nuostatomis, kuriose, be kita ko, nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jų turinį (šios pažymos 8 punktas).

20. Kaip Seimo kontrolierių informavo LAVL, 2020-01-02 Pareiškėjo prašymas, reg. Nr. 49/071134-15, Marijampolės PN administracijos buvo perduotas LAVL Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus, veiklos adresu Marijampolės pataisos namai, sveikatos priežiūros administratoriui. LAVL direktorius 2020-02-04 pateikė Pareiškėjui atsakymą Nr. 7-120, kuriame nurodė, kad „buvusio Alytaus pataisos namų gydytojo rekomendacijos negalioja Marijampolės PN, jos galioja tik Alytaus pataisos namuose“.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad LAVL Pareiškėjui pateiktame atsakyme nebuvo vertinti Pareiškėjo pateikti papildomi išrašo iš ligos istorijos duomenys, Pareiškėjo sveikatos būklė prašymo pateikimo metu ir kt. aplinkybės. Išnagrinėjusi Pareiškėjo prašymą, LAVL nepriėmė administracinio sprendimo – nenurodė, ar išduodamas leidimas nuolat turėti čiužinį kamerų tipo patalpose ar ne; atsakyme nenurodė ir atsisakymo priimti administracinį sprendimą priežasčių. Atsižvelgiant į tai konstatuotina, kad LAVL pateikė Pareiškėjo 2020-01-02 prašymo turinį neatitinkantį atsakymą, taip pažeisdama Taisyklių nuostatas.

21. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad Pareiškėjo Skundo dalis dėl LAVL pareigūnų veiksmų (neveikimo) netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo 2020-01-02 prašymą, yra pagrįsta.

22. Kaip rašyta pirmiau, Skundo tyrimo metu buvo nustatyta, kad LAVL atsakydama į Pareiškėjo prašymą leisti kamerų tipo patalpoje nuolat turėti čiužinį, kaip tai buvo leidžiama Alytaus PN, Pareiškėjui paaiškino: „*esant Marijampolės pataisos namuose, buvusio Alytaus pataisos namų gydytojo P.Ralio rekomendacijos negalioja, pateiktos rekomendacijos galioja tik Alytaus pataisos namuose.*“

Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, pirminio lygio ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos LAVL teikiamos pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriuje pagal veiklos adresus. Visi šiuose skyriuose dirbantys asmens sveikatos priežiūros specialistai turi turėti gydytojo ar slaugytojo profesinę kvalifikaciją, todėl tiek vienuose, tiek kituose pataisos namuose asmens sveikatos priežiūros skyriuje asmeniui suteiktų gydytojo rekomendacijų turėtų būti laikomasi vienodai (šios pažymos 9 punktas).

Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį į tai, kad tiek tarptautiniuose, tiek Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta, kad laisvės atėmimo vietose laikomiems asmenims turi būti teikiamos tokios pat asmens sveikatos priežiūros paslaugos kaip ir laisvėje esantiems asmenims (šios pažymos 6 punktas). Tai reiškia, kad suimtiesiems / nuteistiesiems turi būti teikiamos tokios pačios

kokybės sveikatos priežiūros paslaugos kaip ir laisvėje esantiems asmenims, t. y., sudaromos sąlygos susitikti su asmens atveju aktualios specialybės gydytoju, suteikiamos konsultacijos dėl asmens sveikatos būklės, paskiriamas tinkamas gydymas, **sudaromos galimybės nepertraukiamai gydytis ir laikytis gydytojų rekomendacijų.**

Pažymėtina, kad Seimo kontrolierius savo darbo praktikoje neretai susiduria su atvejais, kai iš vienos laisvės atėmimo vietos į kitą pervežtiems suimtiesiems / nuteistiesiems nėra užtikrinamas paskirto gydymo tęstinumas.

Seimo kontrolierius nuosekliai laikosi pozicijos, kad suimtiesiems / nuteistiesiems paskirtas gydymas, bei gydytojų teikiamos rekomendacijos dėl sveikatos **negali būti pertraukiami, nepaisant asmenų perkėlimo iš vienos patalpos įstaigos į kitą.**

Atkreiptinas dėmesys, kad nagrinėjamu atveju gydytojo paskirtų rekomendacijų tęstinumas Pareiškėjui nebuvo užtikrintas, todėl Seimo kontrolierius rekomenduoja Laisvės atėmimo vietų ligoninės direktoriui imtis priemonių užtikrinti kvalifikuoto gydytojo paskirto gydymo ir jo teiktų rekomendacijų tęstinumą, kai nuteistasis / suimtasis yra perkeliamas iš vienos patalpos įstaigos į kitą.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

23. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nusprendžia X Skundo dalį dėl Marijampolės patalpos namų pareigūnų veiksmų, netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo skundus, **atmesti.**

24. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X Skundo dalį dėl Laisvės atėmimo vietų ligoninės pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo 2020-01-02 prašymą, **pripažinti pagrįsta.**

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

25. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Laisvės atėmimo vietų ligoninės direktoriui rekomenduoja:

25.1. iš naujo išnagrinėti Pareiškėjo 2020-01-02 prašymą ir pateikti Pareiškėjui atsakymą;

25.2. imtis priemonių, kad ateityje pareiškėjų skundai būtų nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka, o atsakymai į juos būtų pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, kartu nurodant ir apskundimo tvarką;

25.3. imtis priemonių užtikrinti gydymo ir gydytojo rekomendacijų tęstinumą, kai nuteistasis / suimtasis yra perkeliamas iš vienos patalpos įstaigos į kitą.

27. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**